

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БИОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

Циклова комісія маркетингу, торгівлі та харчових технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчальної роботи

Вікторія СОВА

2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Економіка торговельного підприємства»

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань

07 Управління та адміністрування

(шифр і назва галузі знань)

освітньо-професійна
програма

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

спеціальність

076 Підприємництво та торгівля

відділення

Підприємництва

(назва відділення)

Робоча програма

«Економіка торговельного підприємства»

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

за галуззю знань

07 Управління та адміністрування

спеціальністю

076 Підприємництво та торгівля

освітньо-професійна

програма

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

«29» серпня 2025 року, 13 с.

Розробник:

Олена КОВТУН, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії маркетингу, торгівлі та харчових технологій

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова циклової комісії маркетингу, торгівлі та харчових технологій

Н. Дубас

Схвалено методичною радою коледжу.

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова

Д. Костюк

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Обов'язкова
Розділів – 3	Спеціальність: 076 Підприємництво та торгівля Освітньо-професійна програма: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120		2-й
		Семестр:
		4-й
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 3 самостійної роботи – 3	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції:
		30 год.
		Практичні, семінарські:
		30 год.
		Лабораторні:
		0 год.
		Самостійна робота:
60 год.		
		Вид контролю:
		Підсумкова контрольна робота

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми здобуття освіти – 60/60

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економіка торговельного підприємства» є формування у студентів знань з основ економічної роботи та ціноутворення на торговельних підприємствах різних форм власності; набуття практичних навичок у галузі прогнозування, аналізу господарсько-фінансової діяльності; ринкових можливостей та підвищення рівня результативності торговельної діяльності.

Перелік компетентностей студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні компетентності (СК):

СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства.

СК6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.

СК8. Здатність визначати та задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку.

СК10. Здатність використовувати логістичні системи в підприємницькій та торговельній діяльності.

3. Передумови вивчення навчальної дисципліни

Дана навчальна дисципліна базується на раніше здобутих результатах навчання таких навчальних дисциплін, як «Політична економія», «Основи торговельного підприємництва».

4. Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

РН2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій діяльності із професійною метою.

РН3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва та торгівлі для подальшого використання у практичній діяльності.

РН14. Визначати потреби споживачів для формування асортименту товарів у підприємницькій та торговельній діяльності.

РН16. Використовувати логістичні системи у підприємницькій та торговельній діяльності.

РН17. Визначати основні показники діяльності підприємницьких та торговельних структур для забезпечення їх ефективності.

5. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань студентів наведено в додатку 1 до робочої програми навчальної дисципліни.

6. Засоби оцінювання

Контрольні заходи включають поточний, тематичний та підсумковий контроль знань студента.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних) занять та у процесі здійснення самостійної роботи у таких формах: експрес-опитування, тести, задачі, реферати, розрахункові роботи, вирішення ситуаційних завдань, студентські презентації, робота в Інтернет тощо.

Тематичний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання студентів на визначених його етапах.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

7. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Товарооборот як основний показник діяльності торговельного підприємства

Тема 1. Підприємство в системі ринкових відносин

Предмет, завдання дисципліни та методи її вивчення. Зміст і порядок вивчення дисципліни та зв'язок з іншими дисциплінами.

Споживчий ринок товарів і послуг. Складові ринку. Види ринків споживчих товарів.

Торгівля в системі ринкових відносин.

Торговельне підприємство як суб'єкт ринкових відносин. Обмеження діяльності торговельного підприємства в умовах ринку. Правовий та функціональний статус торговельного підприємства, зовнішнє середовище його функціонування.

Організаційно-економічні особливості функціонування різних торговельних підприємств.

Державне регулювання діяльності торговельних підприємств.

Тема 2. Система планування на підприємстві

Економічний аналіз – вихідна передумова планування. Організація планування господарсько-фінансової діяльності торговельного підприємства. Стратегія діяльності торговельного підприємства. Зміст і порядок розробки стратегії.

Тема 3. Товарообіг і товарне забезпечення торговельного підприємства

Товарообіг, як категорія і показник діяльності торговельного підприємства. Сутність, види, економічне значення товарообігу.

Управління товарооборотом торговельного підприємства. Завдання, основні принципи та етапи управління товарооборотом торговельного підприємства.

Аналіз роздрібного товарообороту.

Обґрунтування обсягу та структури товарообороту на плановий період.

Економічна суть товарних запасів. Класифікація товарних запасів. Зовнішні та внутрішні чинники, що визначають розмір товарних запасів. Товарооборотність та її значення для торговельного підприємства

Етапи процесу управління товарними запасами. Методика аналізу товарних запасів.

Мета, принципи та методи нормування та планування товарних запасів.

Товарне забезпечення товарообороту в системі управління діяльністю торговельного підприємства. Форми та механізм формування товарного забезпечення обороту.

Аналіз надходження та закупівлі товарів у передплановому періоді. Планування обсягу і структури закупівель та надходження товарів.

Розділ 2. Ресурси підприємства

Тема 4. Поточні витрати торговельного підприємства

Економічна суть поточних витрат. Характеристика витрат залежно від напрямів діяльності підприємства.

Валові витрати торговельного підприємства-платника податку. Класифікація витрат. Показники, що характеризують витрати: абсолютні та відносні. Чинники, що визначають розмір витрат торговельного підприємства.

Методика аналізу витрат обігу. Шляхи зменшення витрат торговельного підприємства.

Планування витрат обігу.

Тема 5. Результативність діяльності і цінова політика торговельного підприємства

Склад та джерела утворення доходів. Економічна природа торговельної надбавки. Місце торговельної надбавки у структурі роздрібної ціни. Показники, що характеризують доходи підприємства: абсолютні й відносні. Розподіл та використання доходів. Чинники, що визначають розмір доходів торговельного підприємства.

Аналіз доходів підприємства. Шляхи збільшення валового доходу торговельного підприємства.

Методи планування доходів.

Соціально-економічна природа ціни. Особливості ціноутворення в умовах ринку. Державне регулювання цін.

Класифікація цін. Структура ціни. Характеристика елементів ціни. Методика визначення цін: оптової відпускнуої та роздрібної.

Економічна суть прибутку. Функції прибутку. Класифікація прибутку.

Рентабельність торговельного підприємства. Чинники, що впливають на прибуток і рентабельність торговельного підприємства.

Аналіз прибутку торговельного підприємства. Шляхи зростання прибутку та прибутковості.

Планування прибутку. Розподіл та використання прибутку торговельного підприємства.

Тема 6. Трудові ресурси торговельного підприємства

Характеристика трудових ресурсів торговельного підприємства. Продуктивність праці працівників торгівлі: методи оцінки та резерви зростання.

Принципи матеріального стимулювання. Форми та системи оплати праці. Державне регулювання оплати праці.

Характеристика показників плану з праці та їх взаємозв'язок.

Аналіз формування та використання персоналу торговельного підприємства.

Методи й методика планування чисельності персоналу торговельного підприємства.
Аналіз формування та використання фонду оплати праці. Планування коштів на оплату праці.

Розділ 3. Ефективність діяльності торговельного підприємства

Тема 7. Капітал, виробничі фонди та нематеріальні ресурси

Матеріальні ресурси підприємства, склад та їх структура.

Характерні особливості основних засобів підприємства. Класифікація основних засобів. Показники ефективності використання основних засобів підприємства: фондівдача, доходівдача, фондомісткість, прибутковість, забезпеченість витрат на утримання основних засобів, ефективність використання площі торговельного залу.

Склад оборотних активів. Показники ефективності управління оборотними активами: фондівдача, оборотність, прибутковість, оборотність товарних запасів.

Аналіз оборотних активів. Шляхи підвищення використання оборотних коштів.

Планування потреби в оборотних коштах під товарні запаси, грошові кошти та інші активи.

Тема 8. Ефективність діяльності торговельного підприємства

Суть оцінки фінансово-економічного стану підприємства. Оцінка прибутковості та активності підприємства. Оцінка фінансової стійкості та платоспроможності торговельного підприємства.

Види ефективності господарської діяльності підприємства, чинники її зростання.

Позикові ресурси торговельного підприємства та джерела надходження. Шляхи і заходи підвищення ефективності використання ресурсів. Оцінка ефективності використання позикових ресурсів.

Тема 9. Антикризова діяльність підприємства

Криза, види криз, причини виникнення кризових явищ. Процеси антикризового управління. Економічна безпека підприємства. Реструктуризація та санація підприємства. Банкрутство та ліквідація підприємства.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		сем	п	лаб	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Товарооборот як основний показник діяльності торговельного підприємства						
Тема 1. Підприємство в системі ринкових відносин	17	4	2	-	-	11
Тема 2. Система планування на підприємстві	5	2	-	-	-	3
Тема 3. Товарообіг і товарне забезпечення торговельного підприємства	23	4	2	4	-	13
Разом за розділом 1	45	10	4	4	-	27
Розділ 2. Ресурси підприємства						
Тема 4. Поточні витрати торговельного підприємства	13	4	-	4	-	5
Тема 5. Результативність діяльності і цінова політика торговельного підприємства	16	4	-	4	-	8
Тема 6. Трудові ресурси торговельного підприємства	16	4	-	4	-	8

Разом за розділом 2	45	12	-	12	-	21
Розділ 3. Ефективність діяльності торговельного підприємства						
Тема 7. Капітал, виробничі фонди та нематеріальні ресурси	15	4	2	4	-	5
Тема 8. Ефективність діяльності торговельного підприємства	7	2	-	2	-	3
Тема 9. Антикризова діяльність підприємства	7	2	-	1	-	4
Разом за розділом 3	29	8	2	7	-	12
Підсумкова контрольна робота	1	-	-	1	-	-
Усього годин	120	30	8	24	-	60

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми та зміст семінарських занять	Кількість годин
1	Тема 1. Підприємство в системі ринкових відносин 1. Складові ринку. 2. Торгівля в системі ринкових відносин. Функції торгівлі. 3. Торговельне підприємство як суб'єкт ринкових відносин. 4. Організаційно-економічні особливості функціонування різних торговельних підприємств. Тема 2. Система планування на підприємстві 1. Напрями та етапи процесу планування. 2. Стратегія діяльності торговельного підприємства	2
2	Тема 3. Товарообіг і товарне забезпечення торговельного підприємства 1. Економічна суть та значення товарообороту на рівні держави та підприємства. 2. Вплив чинників зовнішнього та внутрішнього середовища на роздрібний товарооборот. 3. Економічна суть товарних запасів. Класифікація товарних запасів. 4. Товарне забезпечення товарообороту в системі управління діяльністю торговельного підприємства.	2
3	Тема 7. Капітал, виробничі фонди та нематеріальні ресурси 1. Характерні особливості основних засобів підприємства. 2. Класифікація основних засобів. 3. Показники ефективності використання основних засобів підприємства. 4. Склад оборотних активів. 5. Показники ефективності управління оборотними активами.	2
	Разом	6

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми і зміст практичних занять	Кількість годин
1.	Тема 3. Товарообіг і товарне забезпечення торговельного підприємства 1. Аналіз роздрібного товарообороту. 2. Планування роздрібного товарообороту. 3. Аналіз товарних запасів і надходження товарів. 4. Нормування та планування товарних запасів і надходження товарів. 5. Розрахунок обсягів товарного забезпечення торговельних підприємств.	4
2	Тема 4. Поточні витрати торговельного підприємства 1. Аналіз витрат підприємства. 2. Планування витрат підприємства.	4

	3. Пошук шляхів зменшення витрат торговельного підприємства.	
3	Тема 5. Результативність діяльності і цінова політика торговельного підприємства 1. Аналіз валового доходу. 2. Планування валового доходу. 3. Розрахунок оптово-відпускної та роздрібною ціни. 4. Аналіз прибутку та рентабельності торговельного підприємства. 5. Планування прибутку.	4
4	Тема 6. Трудові ресурси торговельного підприємства 1. Аналіз та планування чисельності працівників та та продуктивності праці 2. Аналіз та планування фонду оплати праці.	4
7	Тема 7. Капітал, виробничі фонди та нематеріальні ресурси 1. Аналіз показників стану, руху та ефективності використання основних засобів торговельного підприємства. 2. Планування потреби підприємства в оборотних коштах для формування товарних запасів, грошових коштів, інших активів.	4
8	Тема 8. Ефективність діяльності торговельного підприємства 1. Види ефективності господарської діяльності підприємства, чинники її зростання. 2. Оцінка прибутковості та активності підприємства. 3. Оцінка ефективності використання позикових ресурсів.	2
9	Тема 9. Антикризова діяльність підприємства	1
	Підсумкова контрольна робота	1
	Разом	24

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми і зміст лабораторних занять	Кількість годин
1.	Не передбачено навчальним планом.	
	Разом	

12. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми і зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Тема 1. Підприємство в системі ринкових відносин 1. Підприємництво, принципи підприємництва. 2. Об'єднання підприємств. 3. Державне регулювання діяльності торговельних підприємств.	11
2.	Тема 2. Система планування на підприємстві 1. Стратегія діяльності підприємства.	4
3.	Тема 3. Товарообіг і товарне забезпечення торговельного підприємства 1. Поняття оптової торгівлі. 2. Характеристика оптових підприємств. 3. Види оптового товарообороту.	12
4.	Тема 4. Поточні витрати торговельного підприємства 1. Характеристика показника «собівартість продукції» та сфера його застосування. 2. Планування витрат обігу.	5

5.	Тема 5. Результативність діяльності і цінова політика торговельного підприємства 1. Цінова політика торговельного підприємства та механізм її формування. 2. Конкурентоспроможність підприємств торгівлі: сутність, ознаки вимірювання.	8
6.	Тема 6. Трудові ресурси торговельного підприємства 1. Принципи матеріального стимулювання праці. 2. Державне регулювання оплати праці.	8
7.	Тема 7. Капітал, виробничі фонди та нематеріальні ресурси 1. Моральний та фізичний знос основних фондів. 2. Особливості формування активів та джерел їх фінансування в торгівлі.	5
8.	Тема 8. Ефективність діяльності торговельного підприємства 1. Оцінка соціальної ефективності. 2. Конкурентоспроможність підприємства.	3
9.	Тема 9. Антикризова діяльність підприємства 1. Комерційний ризик: поняття, види ризиків, їх оцінка та шляхи їх зменшення.	4
	Разом	60

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

14. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Презентації в PowerPoint, відеоролики, мультимедійний проектор та екран. Навчально-методичне забезпечення з навчальної дисципліни, розміщене у навчально-інформаційному середовищі Moodle.

15. Розподіл балів, які отримують студенти

Розділ 1		Тематична	Розділ 2			Тематична	Розділ 3		Тематична	Підсумкова к. р.	4 семестр
T1	T2-3		T4	T5	T6		T7	T8			
СЗ 1	СЗ 2 ПЗ 1,2		ПЗ 3,4	ПЗ 5,6	ПЗ 7,8		СЗ 3, ПЗ 9,10	ПЗ 11			
Максимальна оцінка - 12 балів Мінімальна оцінка – 1 бал											

Шкала оцінювання студентів

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результатами складання екзамену (диференційованого заліку)
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

16. Рекомендовані джерела інформації

ОСНОВНА

Законодавчі та нормативні документи

1. Закон України. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб. Верховна Рада України; Закон № 4196-IX від 09.01.2025р.
2. Цивільний кодекс України./Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 40-44, ст.356. {Із змінами, внесеними згідно із Законами України № 4434-IX від 14.05.2025}.
3. Кодекс України з процедур банкрутства. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 19, ст.74) {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 3249-IX від 13.07.2023}.
4. Про ціни і ціноутворення. Закон України від 21 червня 2012 року / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 19-20, ст.190. {Із змінами, внесеними згідно із Законами України № 3706-IX від 09.05.2024}.
5. Про рекламу. Закон України. /Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, №39, ст. 181/. {Із змінами, внесеними згідно з Законами № 4116-IX від 04.12.2024 }.
6. Про інформацію. Закон України №2657-12 від 02.10.92р. {Із змінами, внесеними згідно із Законом № 4240-IX від 12.02.2025}.
7. Про захист прав споживачів. Закон України №1023-12 від 12.05.91. {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 3484-IX від 21.11.2023}.
8. Про зовнішньоекономічну діяльність. Закон України №959-12 від 16.04.91. {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 3706-IX від 09.05.2024}.
9. Постанова Кабінету Міністрів України Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів. {Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 168 (168-2019-п) від 06.03.2019}.
10. Про господарські товариства. Закон України від 07.02.91 №1576-12/ Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 49, ст.682. {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2849-IX від 13.12.2022}.
11. Про оплату праці. Закон України від 24.03.95./Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 17, ст.121. {Із змінами, внесеними згідно із Законами від 25 квітня 2024 року № 3680-IX }.

Підручники (навчальні посібники)

12. Сотник І.М., Л.М. Таранюк. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Підручник.- Суми.:Університетська книга, 2018. – 572 с.
- 13.Семенова Т. В. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. – Запоріжжя : ЗНУ, 2024. – 236 с.

ДОПОМІЖНА

14. Мацибора В.І..Економіка підприємства: Навчальний посібник. Каравела, 2023.-320 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

16. Верховна Рада України <http://zakon.rada.gov.ua>
17. Електронна бібліотека <http://pidruchniki.com.ua>
18. Електронна бібліотека <http://www.studentbooks.com.ua>
19. Електронна бібліотека <http://www.twirpx.com/files/financial>
20. Офіційний сайт Верховної Ради України. На сайті містяться законодавчі акти, законопроекти. Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>
21. Сайт Кабінету Міністрів України. На сайті міститься офіційна інформація Уряду України, статистичні дані. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА»
Для денної форми здобуття освіти**

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено вивчення 3-х розділів обсягом (кредитів ЄКТС):

- 1 розділ – 1,5 (45 год.);
- 2 розділ – 1,5 (45 год.);
- 3 розділ – 1,0 (30 год.).

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено застосування 3-х форм контролю знань студентів: поточного, тематичного, підсумкового.

1. Поточний контроль.

За кожним елементом розділу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни, обов'язкова певна форма поточного оцінювання знань. Такими формами можуть бути:

- усне опитування;
- письмова контрольна робота (відповіді на питання лекційного курсу, розв'язання\ задач, вирішення ситуаційних завдань тощо);
- тестування знань студентів з певного розділу (теми) або з певних окремих питань лекційного курсу;
- виступ на практичних заняттях (з рефератом, в дискусії);
- перевірка розв'язання завдань (задачі, окремі розрахунки) тощо.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та допоміжної літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

На практичному занятті оцінюються:

- усні відповіді студентів;
- участь в обговоренні дискусійних питань;
- участь у ділових, рольових іграх та їх обговоренні;
- аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки;
- підібрана інформація щодо прикладів з економічної практики;
- правильність розрахунків при визначенні певних показників, вирішенні ситуаційних завдань, задач;
- реферативні виступи, усні повідомлення тощо.

Оцінювання самостійної роботи студента.

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється як під час аудиторних занять (на практичних заняттях), так і у позааудиторний час.

Контроль самостійної роботи передбачає:

- визначення ступеня засвоєння матеріалу;
- визначення якості виконання завдань;
- своєчасне виконання і здача поточних завдань;
- оцінку знань, здобутих у результаті самостійної навчальної роботи.

2. Тематичний контроль.

Тематичний контроль є підсумком певного етапу вивчення навчальної дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни.

Тематична оцінка визначається як середнє арифметичне набраних балів за поточну роботу при вивченні тем певного розділу.

3. Підсумковий контроль.

Вивчення трьох розділів навчальної дисципліни «Економіка торговельного підприємства» завершується виконанням підсумкової контрольної роботи. Її мета – виявлення кінцевого результату засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. Критерії оцінювання знань студентів за підсумкову контрольну роботу наводиться у пояснювальній записці до пакета тестових завдань.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Економіка торговельного підприємства» як профільного предмета, вивчення якого передбачене освітньою програмою профільної середньої освіти для підготовки фахових молодших бакалаврів на основі базової загальної середньої освіти, здійснюється за 12-бальною шкалою (табл. 1), з подальшим переведенням семестрової оцінки в оцінку за національною шкалою «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно» з визначенням рейтингу студента в балах за 100-бальною шкалою (табл. 2) та перенесенням підсумку у Відомість успішності з навчальної дисципліни.

Таблиця 1. Оцінювання навчальних знань студентів

Рівень досягнень	Бали	Критерії оцінювання знань студентів
I. Початковий	1 бал	Студент має уявлення з визначеної проблеми, за допомогою викладача може розпізнати окремі поняття дисципліни «Організація і технологія торговельних процесів», що стосуються програмного матеріалу
	2 бали	Студент намагається відтворити окремі поняття, за допомогою викладача або з використанням підручника володіє елементарними знаннями за програмою; обирає правильний варіант відповіді з двох запропонованих (на рівні «так – ні»).
	3 бали	Студент відтворює окремі поняття; з допомогою викладача або з використанням підручника фрагментарно визначає їхні ознаки; відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді; з допомогою викладача фрагментарно виконує практичні завдання без належного оформлення.
II. Середній	4 бали	Студент з допомогою викладача або з використанням підручника відтворює незначну частину навчального матеріалу у межах програми навчальної дисципліни, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності
	5 балів	Студент відтворює основний зміст навчального матеріалу у межах програми навчальної дисципліни, відповідаючи на запитання викладача; здатний з помилками й неточностями дати визначення понять; наводить приклади, що ґрунтуються на матеріалі підручника; у відповідях може допускати помилки; з допомогою викладача виконує практичні завдання, частково оформляє їх.
	6 балів	Студент самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал у межах програми навчальної дисципліни; частково дотримується логіки його викладу; відповідає на окремі запитання; за допомогою викладача аналізує економічні показники діяльності підприємства; наводить приклади; намагається робити окремі висновки
III. Достатній	7 балів	Студент самостійно і послідовно відтворює більшу частину навчального матеріалу у межах програми навчальної дисципліни; у відповідях на запитання допускає неточності; розв'язує прості типові задачі звертаючись за консультацією до викладача; виконує практичні завдання, звертаючись за консультацією до викладача, оформляє їх, робить неповні висновки.

	8 балів	Студент самостійно і послідовно відтворює навчальний матеріал у межах програми навчальної дисципліни; відповідає на поставлені запитання, допускаючи у відповідях неточності; дає порівняльну характеристику явищ та процесів; виправляє допущені помилки; розв'язує типові задачі користуючись алгоритмом; виконує практичні завдання, звертаючись за консультацією до викладача, оформляє їх, робить неповні висновки.
	9 балів	Студент вільно відтворює навчальний матеріал у межах програми навчальної дисципліни та відповідає на поставлені запитання, передбачені навчальною програмою; вільно відповідає на поставлені запитання; самостійно розв'язує типові економічні задачі; чітко формулює висновки; володіє вміннями виконувати окремі етапи розв'язання проблеми і застосовує їх з викладачем (частково-пошукова діяльність)
	10 балів	Студент системно та вільно відтворює навчальний матеріал у межах програми навчальної дисципліни та обґрунтовано відповідає на запитання, передбачені навчальною програмою; узагальнює, систематизує, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; використовує знання у нестандартних ситуаціях; самостійно розв'язує типові задачі у межах програми; робить чітко сформульовані та обґрунтовані висновки.
IV. Високий	11 балів	Студент логічно, усвідомлено оперує навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни; обґрунтовано відповідає на запитання; встановлює і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки; вміє застосовувати економічні результати діяльності підприємства за аналогією і в нових ситуаціях; робить логічно побудовані та обґрунтовані висновки; ретельно виконує практичні завдання, оформляє їх, робить логічно побудовані та обґрунтовані висновки.
	12 балів	Студент виявляє системні, міцні та глибокі знання за програмою профільного предмета, може вести дискусію з конкретного питання; вільно розв'язує задачі різного рівня складності; вміє без помилок виконувати практичні завдання, передбачені програмою профільного предмета, робить логічно побудовані та аргументовані висновки, самостійно користується різними джерелами інформації; наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Таблиця 2. Переведення оцінки за 12 бальною школою в оцінку за національною шкалою з визначенням рейтингу студента в балах

Оцінка за 12 бальною школою	Оцінка національна	Рейтинг студента, бали
12	Відмінно	100
11		96
10		93
9	Добре	89
8		84
7		79
6	Задовільно	73
5		69
4		64
3	Незадовільно	59
2		40
1		20

